

Den Haag

ADVIEZEN – Welstands- en Monumentencommissie 1

Gemeente Den Haag, 26 juli 2023

Locatie:

Spui C1 09

Aanwezig:

Marc Reniers

Voorzitter

Joris Molenaar

Lid

Wijnand Galema

Lid

Secretaris:

Marianne Miguel

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst A voor vaststelling op 26 juli 2023

B. INGEKOMEN BOUWPLANNEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Gradaland 5

Wcie 20230726/202318354

Bouwen: het bouwen van een basisschool, BSO en kinderopvang met bijbehorende bouwwerken en voorzieningen ter plaatse van de te slopen school aan het Gradaland 5.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie constateert dat er belangrijke stappen zijn gezet ten opzichte van het beginselplan. Het voorliggende ontwerp heeft, mede door de balkons die buiten het hoofdvolume uitsteken en de toepassing van doorlopende vloerbanden en luifels, de alzijdigheid van een paviljoen in het groen en de in Mariahoeve geëigende horizontaliteit.

Over de uitwerking van het plan zijn er nog enkele opmerkingen. Het principe van de balkons en van de gevelindeling kan mogelijk worden versterkt. De balkons in de zuidgevels zijn, in tegenstelling tot de balkons in de noordgevel, symmetrisch en in dezelfde richting georiënteerd. Er zou overwogen kunnen worden om deze twee balkons meer van elkaar te onderscheiden. De onregelmaat in de breedte en positie van de raamopeningen komt niet terug bij de hoekramen die boven elkaar zijn geplaatst en allemaal dezelfde maat hebben, hier ook is meer afwisseling voorstelbaar. Verder vraagt de commissie zich af of de horizontale vloerband ter plaatse van de toegangsdeur in de oostgevel onderbroken moet worden, gezien er daar geen dubbelhoge ruimte is getekend.

De commissie merkt op dat het dak goed zichtbaar is vanaf de omliggende hoge bebouwing en vraagt aandacht voor de inrichting van het dakvlak. De installaties komen bij de zuidoosthoek te dicht bij de dakrand en moeten meer gecentreerd in het dakvlak worden geplaatst, binnen een compacte en regelmatige vlak. Het scherm rondom de installaties dient te worden gespecificeerd, getekend op de gevelaanzichten en gedetailleerd.

Ten aanzien van de detaillering vraagt de commissie om de afwatering van de horizontale banden zorgvuldig op te lossen. Bijvoorbeeld door het water aan de bovenzijde te verzamelen en te geleiden naar een afvoer. Het nu voorgestelde detail is te gevoelig voor vervuiling.

Tot slot is de aansluiting van de balkonhekken op de hoekramen een punt van zorg. De verschillende aansluitingen moeten zorgvuldig opgelost en gedetailleerd worden.

2 Plein 1813 5

Wcie 20230726/202320066

Monument (beginselaanvraag): het bouwen van een kantoorgebouw ter plaatse van het te slopen kantoorgebouw Plein 1813 5.

Niet akkoord

Een beginselplan voor dit adres is eerder negatief beoordeeld. Het toen gepresenteerde nieuwe gebouw was zowel qua omvang als vormgeving te aanwezig en niet ondergeschikt aan de bestaande monumentale villa.

Het voorliggende ontwerp toont een duidelijke verbetering ten opzichte van het eerdere plan. Zowel de eenvoud van de volumetrie als de beoogde terughoudend gevelbeeld zorgen voor een minimale impact op de omgeving. De commissie kan zich vinden in de nieuwe ontwerprichting. Ook de betrekking van een landschapsarchitect bij het project juicht zij toe.

Echter oogt het ontwerp van dit paviljoen nog niet helemaal passend in de voorgestelde Engelse tuin. Enerzijds is de verschijningsvorm van het gebouw formeel en symmetrisch terwijl de toegang naar het gebouw en de trap niet centraal gelegen zijn, de commissie ziet geen aanleiding voor een duidelijke symmetrie. Ook binnen het ensemble tuin/villa is de axialiteit niet aanwezig. De volume compositie mag daarom dynamischer.

Anderzijds is meer eenheid in de uitwerking wenselijk. Onder andere de balustrade dient beter te worden geïntegreerd in het geheel.

De commissie vraagt aandacht voor de aansluiting van het gebouw op het maaiveld. Het groen om het paviljoen heen mist robuustheid, vooral bij de entree.

Over het ontwerp van de tuin merkt de commissie op dat eenheid in materialisatie van de paden een belangrijk kenmerk is van Engelse tuin. In het ontwerp is er een onderscheid gemaakt tussen de paden voor voetgangers en voor auto's. Daarnaast suggereert de commissie om de paden voor de auto's smaller te maken en desnoods passeervakken aan te leggen. De parkeervakken grenzend aan het toegangspad zouden moeten worden verplaatst achter het nieuwe gebouw.

Tot slot ziet de commissie graag meer informatie over de gekozen materialen voorgelegd om de verschijningsvorm van het plan en zijn impact op de omgeving goed te kunnen beoordelen. Het idee om een zeer samenhangend materiaal- en kleurenpalet te gebruiken lijkt de commissie een goed vertrekpunt.

3 Plein 1813 5

Wcie 20230726/202320066

Bouwen/Cultuurhistorie (beginselaanvraag): het bouwen van een kantoorgebouw ter plaatse van het te slopen kantoorgebouw Plein 1813 5.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

Een beginselplan voor dit adres is eerder negatief beoordeeld. Het toen gepresenteerde nieuwe gebouw was zowel qua omvang als vormgeving te aanwezig en niet ondergeschikt aan de bestaande monumentale villa.

Het voorliggende ontwerp toont een duidelijke verbetering ten opzichte van het eerdere plan. Zowel de eenvoud van de volumetrie als de beoogde terughoudend gevelbeeld zorgen voor een minimale impact op de omgeving. De commissie kan zich vinden in de nieuwe ontwerprichting. Ook de betrekking van een landschapsarchitect bij het project juicht zij toe.

Echter oogt het ontwerp van dit paviljoen nog niet helemaal passend in de voorgestelde Engelse tuin. Enerzijds is de verschijningsvorm van het gebouw formeel en symmetrisch terwijl de toegang naar het gebouw en de trap niet centraal gelegen zijn, de commissie ziet geen aanleiding voor een duidelijke symmetrie. Ook binnen het ensemble tuin/villa is de axialiteit niet aanwezig. De volume compositie mag daarom dynamischer.

Anderzijds is meer eenheid in de uitwerking wenselijk. Onder andere de balustrade dient beter te worden geïntegreerd in het geheel.

De commissie vraagt aandacht voor de aansluiting van het gebouw op het maaiveld. Het groen om het paviljoen heen mist robuustheid, vooral bij de entree.

Over het ontwerp van de tuin merkt de commissie op dat eenheid in materialisatie van de paden een belangrijk kenmerk is van Engelse tuin. In het ontwerp is er een onderscheid gemaakt tussen de paden voor voetgangers en voor auto's. Daarnaast suggereert de commissie om de paden voor de auto's smaller te maken en desnoods passeervakken aan te leggen. De parkeervakken grenzend aan het toegangspad zouden moeten worden verplaatst achter het nieuwe gebouw.

Tot slot ziet de commissie graag meer informatie over de gekozen materialen voorgelegd om de verschijningsvorm van het plan en zijn impact op de omgeving goed te kunnen beoordelen. Het idee om een zeer samenhangend materiaal- en kleurenpalet te gebruiken lijkt de commissie een goed vertrekpunt.

4 Scheveningseweg 21 a

Wcie 20230726/202318269

Monument: het plaatsen van een educatief centrum op de Joodse Begraafplaats aan de Scheveningseweg 21 a.

Niet akkoord

De commissie uit haar waardering voor dit goed bedacht en uitgewerkt ontwerp. De eenvoudige hoofdvorm voegt zich goed bij de bestaande gebouwen op de begraafplaats. Ook de materiaalkeuze en de detaillering zijn zorgvuldig.

Echter heeft de commissie nog opmerkingen over hoe het gebouw op het maaiveld landt. Op de 3D beelden lijkt het paviljoen strak op het maaiveld te staan, op de tekeningen lopen er cortenstaal roosters langs de gevel ter plaatste van de openingen, en de voet van de dichte geveldelen wordt dicht gemaakt door een gezet profiel dat uit de gevellijn uitsteekt. De commissie twijfelt of deze detaillering een helder beeld oplevert en vraagt om een eenduidige oplossing te zoeken die recht doet aan de zuiverheid van de hoofdvorm.

Tot slot ziet de commissie graag bij een volgende behandeling van dit plan een monster van het gevelmateriaal voorgelegd.

5 Scheveningseweg 21 a

Wcie 20230726/202318269

Bouwen/Cultuurhistorie: het plaatsen van een educatief centrum op de Joodse Begraafplaats aan de Scheveningseweg 21 a.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie uit haar waardering voor dit goed bedacht en uitgewerkt ontwerp. De eenvoudige hoofdvorm voegt zich goed bij de bestaande gebouwen op de begraafplaats. Ook de materiaalkeuze en de detaillering zijn zorgvuldig.

Echter heeft de commissie nog opmerkingen over hoe het gebouw op het maaiveld landt. Op de 3D beelden lijkt het paviljoen strak op het maaiveld te staan, op de tekeningen lopen er cortenstaal roosters langs de gevel ter plaatste van de openingen, en de voet van de dichte geveldelen wordt dicht gemaakt door een gezet profiel dat uit de gevellijn uitsteekt. De commissie twijfelt of deze detaillering een helder beeld oplevert en vraagt om een eenduidige oplossing te zoeken die recht doet aan de zuiverheid van de hoofdvorm.

Tot slot ziet de commissie graag bij een volgende behandeling van dit plan een bemonstering van het gevelmateriaal voorgelegd.

6 Traviatastraat 25 en Mozartlaan 85

Wcie 20230726/202319941

Bouwen: het gewijzigd uitvoeren van de omgevingsvergunning 202107966/8261041 d.d. 29-04-2022 voor de realisatie van een woongebouw met 12 appartementen en de renovatie van een cultureel centrum, waarbij de wijziging bestaat uit het in- en uitwendig veranderen van het woongebouw tot 8 appartementen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Het voorliggende plan betreft wijzigingen op een eerder vergund ontwerp.

Als gevolg van een verandering in het aantal appartementen en in de mate waarin de ruimte van de kerk wordt benut, zijn zowel de hoofdvorm als de indeling van het dak en van de gevels aangepast.

In het nieuwe ontwerp is het onderscheid tussen het dak van de bestaande kerk en het dak van de nieuwbouw opgegeven. Het dak van de kerk wordt doorgetrokken over de nieuwbouw. De commissie acht de verlenging van het bestaande dak voorstelbaar mits het nieuwe dak zich beter relateert aan de bestaande wat betreft de indeling. In het huidige voorstel wordt het dak te veel onderbroken door te grote openingen van verschillende typologieën. Onder meer het optrekken van de achtergevel door het dakschild heen (en de grote dakopbouw die hierdoor ontstaat) is geen goede oplossing. Kleinere dakkapellen, ondergeschikt in maat en vormgeving aan het dakvlak en achter de gevellijn gepositioneerd, zijn denkbaar.

De dakloggia boven de zuidgevel is te breed en wordt bovendien gedeeld door twee woningen. Dit zal leiden tot het plaatsen van privacy schermen buiten het dakvlak en is niet wenselijk. De privacy kan beter opgelost worden door de twee loggia's uit elkaar te trekken met voldoende afstand ertussen.

Zowel in het dak als in de gevels is de rust en regelmaat van het vergund ontwerp verdwenen. Er worden te veel verschillende typologieën en afmetingen toegepast voor de dakopeningen en de ramen. Het balkon links op de verdieping van de zuidgevel kleeft aan de bestaande toren, dit draagt bij aan de onrust in de gevelcompositie. De verkeersruimtes achter de noordgevel hebben ook een negatief impact op de gevelindeling.

De commissie adviseert ook negatief over de aanpassing van de gevellijn op de begane grond. Hiermee verandert het gevelprincipe. In het vergunde plan was de hoofdgevel uitgelijnd op de gevel van het buurpand aan de Traviatastraat, met een plaatselijk accent buiten de gevellijn. Nu is vrijwel de hele gevel van de begane grond naar buiten verplaatst, waardoor de gevel van de verdiepingen lijkt terug te liggen en niet meer herkenbaar is als hoofdgevel.

Ten aanzien van de materiaalkeuze heeft de commissie de volgende opmerkingen:

- De voorgestelde glazen balustrades missen de verfijning van de eerder vergund spijlhekken en zijn daarom niet passend bij de degelijkheid van de bestaande architectuur.
- De houten gevelbeplating van de bergingen is gevoelig voor veroudering. De commissie vraagt om metselwerk toe te passen, zoals in het vergund ontwerp.
- Om het nieuwe metselwerk goed te kunnen beoordelen ziet de commissie graag bij een volgende behandeling van dit plan een foto van een monsterpaneel naast het bestaande metselwerk.

-
De smalle groenstrook tussen de derde en vierde parkeerplaats oogt mager. De commissie suggereert om de parkeerplaatsen tegen elkaar te schuiven en de resterende maten aan het groen vlak naast de ingang te geven.
De commissie merkt dat stedenbouw het plan negatief heeft geadviseerd.

Marc Reniers

Voorzitter Welstands- en Monumentencommissie